

Міністерство освіти і науки України
Державний вищий навчальний заклад
«Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вчена рада

ДВНЗ «Прикарпатський
національний університет
імені Василя Стефаника»

Протокол від «30» серпня 2016 р. № 7

Голова Вченої ради

 проф. І.Є.Цепенда

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

«Середня освіта (Образотворче мистецтво)»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Галузь знань 01 Освіта

Спеціальність 014 Середня освіта (за предметними спеціалізаціями)

Спеціалізація 014.12 Образотворче мистецтво

Кваліфікація вчитель образотворчого мистецтва

ВНЕСЕНО

Кафедра методики викладання образотворчого та
декоративно-прикладного мистецтва

Протокол від «26» серпня 2016 р. № 1

Завідувач кафедри Тимків Б.М.

ПРОЕКТНА ГРУПА

Керівник (гарант) Тимків Б.М.

Члени групи: Юсипчук Ю.В.

Пацалюк І.І.

ПОГОДЖЕНО

Вченою радою Навчально-наукового
Інституту мистецтв

Протокол від «29» серпня 2016 р. № 1

Голова вченої ради

 проф. Грицан А.В.

НАДАНО ЧИННОСТІ

Наказ ректора від «31» серпня 2016 р.

№ 59/06-13-С

ВВЕДЕНО У ДІЮ

«1» вересня 2016 р.

Навчально-методичний відділ

Начальник

 доц. Запукхляк Р.І.

Бакалавр освіти

Обов'язковий блок		
Тип диплому та обсяг програми	Диплом бакалавра, 240 кредитів ЄКТС	
Вищий навчальний заклад	ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»	
Рівень програми	НРК - 6 рівень, FQ – ENEA-перший цикл, EQF LLL- 6 рівень	
А	Мета (цілі) освітньої програми - формування в студентів загальних і фахових компетентностей, необхідних для вирішення складних спеціалізованих завдань у педагогічній практиці; розвиток креативного мислення, творчих здібностей та здатності до використання інноваційних освітніх технологій у професійній діяльності.	
В	Характеристика програми	
1.	Назва галузі знань та спеціальності	01 Освіта 014 Середня освіта (за предметними спеціалізаціями), спеціалізація 014.12 Образотворче мистецтво
2.	Фокус програми	Акцент на забезпеченні розвитку професійних здібностей студентів, здатності генерувати нові ідеї, володінні базовими знаннями і необхідними майбутньому фахівцеві компетенціями праці у загальноосвітніх школах та позашкільних навчальних закладах, оволодінні інноваційними технологіями навчання з образотворчого і декоративно-ужиткового мистецтва, набутті навичок використання теоретичних знань у практичній педагогічній діяльності, спроможності моделювати ситуації, прогнозувати можливі наслідки педагогічних впливів на особистість вихованця.
3.	Орієнтація програми	Освітньо-професійна
4.	Особливості програми	Освітня програма передбачає вивчення теоретичних і практичних навчальних дисциплін, що пов'язані з реалізацією професійної діяльності з викладання образотворчого мистецтва в загальноосвітніх школах і позашкільних навчальних закладах та підвищення її ефективності.
С	Програмні компетентності	
	Інтегральна компетентність (C0). Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, що потребують інтеграції знань і прийняття рішень у практиці викладання образотворчого мистецтва в загальноосвітніх та позашкільних навчальних закладах та у процесі навчання за спеціальністю.	
	Складові професійної компетентності	
	Комунікативна (C1) - здатність письмово й усно спілкуватися (комунікувати) українською - державною мовою; здатність реагувати мовними засобами на повний спектр соціальних і культурних явищ - у навчанні і на практиці; здатність використовувати засоби художньої виразності у сучасному полікультурному просторі.	

	<p>Лінгвістична (C2) - здатність отримувати і передавати професійну інформацію іноземною мовою; уміння посередницької діяльності та міжкультурного спілкування.</p> <p>Інформаційно-цифрова компетентність (C3) - здатність до впевненого, а водночас критичного використання інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) для пошуку, обробки, аналізу, верифікації інформації з різноманітних джерел.</p> <p>Соціальна і громадянська компетентність (C4) - здатність ефективно формувати комунікаційну стратегію в загальноосвітньому процесі, працювати в команді з дотриманням етичних норм і цінностей сучасного мультикультурного суспільства, діяти соціально відповідально та з почуттям поваги до оточуючих.</p> <p>Контрольна (C5) - здатність вчитися самостійно й автономно, розробляти власну траєкторію саморозвитку упродовж навчання в університеті та усього життя, оцінювати прогрес і результати навчання.</p> <p>Проектувальна (C6) - здатність генерувати нові ідеї, вміння диференціювати традиційні та інноваційні способи вирішення завдань та знаходити межі їхнього застосування у навчальному процесі.</p> <p>Управлінська (C7) - здатність забезпечувати особисту та групову відповідальність за дотримання виконавської дисципліни, вміння визначати і наполегливо реалізовувати поставлені завдання і взяті обов'язки.</p>
	<p>Фахові (предметні) компетентності</p> <p>(C8). Здатність до теоретичного освоєння мистецької спадщини, фахової орієнтації у сучасному світовому та українському образотворчому просторі.</p> <p>(C9). Володіння образотворчою грамотою на рівні, необхідному для сприймання, оцінки та створення художнього образу.</p> <p>(C10). Здатність до практичної художньої діяльності.</p> <p>(C11). Здатність володіти операційною системою Windows, як засобом управління інформацією, а також видами комп'ютерної графіки, растровими графічними та векторними редакторами.</p> <p>(C12). Здатність використання комп'ютерних технологій у процесі виконання творчих завдань.</p> <p>(C13). Здатність до творчої, художньо-педагогічної, організаторської та художньо-естетичної діяльності, спрямованої на духовний і культурний розвиток особистості.</p> <p>(C14). Здатність планувати процес навчання образотворчого мистецтва у загальноосвітній школі та у позашкільних закладах, забезпечувати його реалізацію та оцінку отриманих результатів.</p> <p>(C15). Здатність до організації і проведення позаурочної та позакласної роботи (вихід на пленер, екскурсії в музейні установи, участь у мистецьких проектах, майстер-класах, виставках).</p> <p>(C16). Здатність до застосування в освітньому процесі сучасних художньо-педагогічних технологій.</p> <p>(C17). Здатність керувати художньо-творчою діяльністю учнів, враховуючи їх вікові та індивідуальні особливості.</p> <p>(C18). Здатність до виявлення творчих здібностей дитини, застосовуючи методи діагностування навчальних та художньо-творчих досягнень учнів та прогнозувати їх особистісний розвиток.</p> <p>(C19). Здатність застосовувати засоби образотворчого мистецтва в процесі естетичного виховання школярів.</p> <p>(C20). Здатність застосовувати сучасні методики і освітні технології для забезпечення якості оволодіння основами образотворчості в середніх загальноосвітніх закладах з поглибленим вивченням образотворчого мистецтва.</p>
D	Результати навчання
1	Формування інтегральної компетентності-здатність та готовність до вирішення нестандартних проблем та завдань в галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що потребують інтегрованих знань застосування певних теорій і методів відповідної науки

2	планувати процес навчання образотворчого мистецтва в загальноосвітній школі та позашкільному закладі, здійснювати організацію і проведення позакласної роботи з відвідування виставок, майстер-класів, музеїв, мистецьких фестивалів тощо
3	здатність формувати уявлення про сутність, види та жанри мистецтва, вміння фахово орієнтуватися у сучасному світовому та українському образотворчому просторі, засвоєння системи мистецьких знань, художньо-естетичних понять і категорій, необхідних для викладання образотворчих дисциплін у школі та позашкільних закладах
4	розширення і збагачення художньо-естетичного досвіду опанування художніми вміннями та навичками, здатність до практичної художньої діяльності, підвищення професійної майстерності
5	володіння образотворчою грамотою на рівні, необхідному для сприймання, оцінки, створення художнього образу та консультування творчих особистостей в процесі освітньо-практичної діяльності
6	формування художньої компетентності - здатності реалізувати свій естетичний потенціал (знання, уміння, досвід, особистісні якості) на практиці для успішної художньо-професійної діяльності, усвідомлюючи відповідальність за її результати
7	володіння ручними та механізованими інструментами, пристроями, обладнанням, здатність до виконання основних технологічних операцій у відповідності з обраним матеріалом та технікою виконання
8	здатність оцінювати історичну та соціокультурну ситуації в Україні та сучасному світі, розширення загального кругозору майбутнього вчителя та підвищення його інтелектуального рівня
9	розвиток загальних творчих здібностей; стимулювання образного мислення, формування навичок художньої самоосвіти, виховання естетичного сприйняття дійсності та особистісно-ціннісного ставлення до мистецтва
10	здатність виявляти творчі здібності учнів, прогнозувати та сприяти особистісному розвитку на основі їх творчо-художніх досягнень
11	здатність до засвоєння фундаментальних знань з комп'ютерних технологій, та вміння застосувати їх у професійній діяльності
12	виховання світоглядних уявлень і ціннісних художніх орієнтацій, розуміння зв'язків мистецтва з природним і предметним середовищем, життєдіяльністю людини, зокрема сучасними технологіями та засобами масової інформації
13	виховання здатності сприймати, інтерпретувати та оцінювати художні твори, висловлювати особистісне ставлення до них, аргументуючи свої думки та оцінки
14	здатність керувати художньо-творчою діяльністю учнів, враховуючи їх вікові та індивідуальні можливості, спонукати до самореалізації та самовдосконалення
15	здатність застосовувати сучасні методики і освітні технології для забезпечення якості вивчення учнями образотворчого мистецтва в загальноосвітніх школах та позашкільних закладах

Е Перелік навчальних дисциплін

Перший рік		Кредити ЄКТС	Семестр
Обов'язкові дисципліни			
O1	Історія України	3	2
O2	Педагогіка	6	2
O3	Безпека життєдіяльності	3	1
O4	Основи малюнку та живопису	9	1-2
O5	Основи перспективи	3	1
O6	Основи композиції та кольорознавства	9	1-2
O7	Основи декоративно-прикладного мистецтва	6	1-2
O8	Види образотворчого мистецтва	9	1-2

O9	Традиції та новаторство в мистецтві	6	1
O10	Фізична культура		1-2
O11	Навчально-ознайомлювальна практика в закладах середньої освіти	3	2
O12	Іноземна мова	3	1-2
Другий рік			
Обов'язкові дисципліни			
O13	Історія української культури	3	3
O14	Українська мова (за професійним спрямуванням)	3	4
O15	Педагогіка мистецтв	3	3
O16	Психологія	6	3
O17	Психолого-педагогічні аспекти формування художньо-естетичної культури учнів засобами мистецтва	3	4
O18	Малюнок та живопис	9	3,4
O19	Композиція в образотворчому мистецтві	3	3
O20	Композиція в декоративно-прикладному мистецтві	3	4
O10	Фізична культура		3-4
O12	Іноземна мова	3	3-4
O21	Курсова з психолого-педагогічних дисциплін	3	4
Вибіркові			
B1	Методи виконання практичних робіт з етнодизайну	3	4
	Методи виконання практичних робіт з декоративно-прикладного мистецтва		
B2	Методи виконання практичних робіт з образотворчого мистецтва (фронтальна композиція)	3	3
	Методи виконання практичних робіт з образотворчого мистецтва (об'ємно-просторова композиція)		
B3	Мальовка	6	3
	Витинанка		
B4	Плоско-рельєфна пластика (художня кераміка)	9	4
	Плоско-рельєфна пластика (художня обробка дерева)		
Третій рік			
Обов'язкові дисципліни			
O22	Філософія	3	5
O23	Мистецтво в культурі минулого	9	5-6
O24	Етика та естетика	3	6
O25	Основи комп'ютерної графіки	3	6
O26	Сучасні освітні технології в методиці викладання образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва	3	6
O27	Педагогічний малюнок	3	5
O28	Методика викладання декоративно-прикладного мистецтва та дизайну на гурткових заняттях	3	6
O29	Англійська мова	6	5-6
O30	Художні ремесла та народні промисли України	3	5
O31	Основи науково-дослідної роботи	3	6

Вибіркові			
В5	Розпис на дереві	6	5
	Розпис на склі		
В6	Художня обробка шкіри	9	6
	Художній текстиль		
В7	Сакральне мистецтво України	3	6
	Традиційне мистецтво України		
В8	Менеджмент культури і мистецтв	3	5
	Образотворче та декоративно-прикладне мистецтво України		
Четвертий рік			
Обов'язкові дисципліни			
О32	Мистецтво в культурі сучасності	3	7
О33	Методика викладання образотворчого мистецтва в загальноосвітній школі	6	7
О34	Методи комп'ютерного проектування	6	7
О29	Англійська мова	3	7-8
О35	Курсова з методики викладання образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва	3	7
О36	Виробнича (педагогічна) практика	9	8
О37	Кваліфікаційна робота	9	8
О38	Атестація	3	8
Вибіркові			
В9	Синтез матеріалів в образотворчому мистецтві	6	7-8
	Синтез матеріалів в декоративно-прикладному мистецтві		
В10	Художня культура	3	7
	Культура і мистецтво української діаспори		
В11	Художня обробка металу	6	7
	Ювелірне мистецтво		
В12	Графіка	3	8
	Ліногравюра		
F	Матриця зв'язків між навчальними дисциплінами та результатами навчання (компетентностями)		
	Матриця зв'язків між навчальними дисциплінами та компетентностями (таблиця 1) Матриця зв'язків між навчальними дисциплінами та результатами навчання (таблиця 2)		
G	Форми організації та технології навчання: Освітній процес побудований на принципах студентоцентричного особистісно орієнтованого навчання на основі компетентнісного підходу. Викладання відбувається у формі лекцій, семінарів, самостійного навчання, індивідуальних (консультативних) занять, дидактичних ігор тощо. Організаційні форми: <i>колективне та інтегративне навчання тощо</i> Технології навчання: пасивні (<i>пояснювально-ілюстративне</i>) ; активні (<i>проблемні, інтерактивні, проектні, інформаційно-комп'ютерні, саморозвиваючі, позиційне та контекстне навчання, технологія співпраці тощо</i>).		
H	Форми та методи оцінювання результатів навчання		

<p>- види контролю: поточний, тематичний, періодичний, підсумковий, самоконтроль.</p> <p>Поточний контроль включає:</p> <ul style="list-style-type: none"> - тестування - така форма контролю дозволяє перевірити підготовку студентів до кожного заняття; проводиться регулярно на вибірковій основі; - творчі практичні завдання - проводиться з метою формування вмінь і навичок у студентів практичного спрямування, формування сучасного наукового мислення, вміння приймати відповідальні та ефективні рішення; - самостійна робота - така форма контролю дозволяє виявити вміння чітко, логічно і послідовно відповідати на поставлені запитання, вміння працювати самостійно; - індивідуальна науково-дослідна робота студентів (презентації дослідно-проектних робіт, звіти про розробку комплексних консультативних проектів, звіти про практику, огляди, контрольні роботи, курсові роботи) - проводиться протягом семестру з метою отримання практичних навичок та умінь щодо використання та опрацювання наукових джерел, написання статей, тез, оформлення звітів, розробка презентаційного матеріалу, використання теоретичних та емпіричних методів дослідження <p>Підсумковий контроль проводиться у формі іспиту/ заліку (за сумою накопичених протягом вивчення дисципліни балів), який спрямований на перевірку знань студентів.</p> <p>Протягом вивчення дисципліни студент зобов'язаний:</p> <ul style="list-style-type: none"> - систематично відвідувати заняття; - виконувати практичні семестрові завдання. <p>- форми контролю: кафедральні огляди, захист курсових робіт, підсумкова атестація – комплексний державний іспит зі спеціальності та захист кваліфікаційної (творчої) роботи.</p> <p>- оцінювання навчальних досягнень студентів здійснюється за шкалою - (“відмінно”, “добре”, “задовільно”, “незадовільно з можливістю повторного складання”, “незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни”) і вербальною - (“зараховано”, “не зараховано з можливістю повторного складання” та “ не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни”). Підсумкове оцінювання здійснюється на підставі поточного контролю та підсумкової роботи (якщо передбачено програмою навчальної дисципліни) за національною системою і системою ЕСТБ (залік, екзамен), дипломної роботи за національною системою і системою ЕСТБ, проходження практик - за національною системою диференційованого заліку та системою ЕСТБ.</p>
<p>Рекомендований блок</p>
<p>Ж Вимоги до вступу та продовження навчання</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Особиста заява. 2. Копія документа, що посвідчує особу, передбаченого Законом України «Про Єдиний державний демографічний реєстр та документи, що підтверджують громадянство, посвідчують особу чи її спеціальний статус». 3. Копія військово-облікового документа - для військовозобов'язаних. 4. Документ державного зразка про раніше здобутий освітній рівень, на основі якого здійснюється вступ, і копію додатка до нього. 5. Сертифікати зовнішнього незалежного оцінювання: <ol style="list-style-type: none"> 1) українська мова і література; 2) історія України; 3) творчі іспити: <ul style="list-style-type: none"> рисунок, композиція. 6. Чотири кольорові фотокартки розміром 3 на 4 см. та електронне фото. 7. Копія ідентифікаційного коду.
<p>Вимоги до вступників</p> <ul style="list-style-type: none"> - любов до дітей; - бажання працювати вчителем у загальноосвітній школі; - бажання отримати високий рівень професійної підготовки, щоб бути успішним в умовах конкурентного середовища;

	<ul style="list-style-type: none"> - інтерес до мистецтва; - готовність здійснювати науково-освітні дослідження та формувати їх результати; - бажання будувати кар'єру у сфері освіти. 	
К	Підтримка студентів (система тьюторства, гранти тощо)	
	Система кураторства академічних груп, міжнародні програми мовної та практичної підготовки, програми обміну та академічної мобільності студентів.	
L	Соціально-економічне та інформаційно-технологічне забезпечення освітнього процесу	
	Стипендіальне забезпечення, забезпечення гуртожитком, соціальна інфраструктура університету, надання консультацій щодо працевлаштування, допомога у вирішенні проблемних ситуацій.	
	Підтримка студентів з особливими потребами, медичні та консультаційні послуги, профорієнтаційні послуги.	
	Навчально-методичне забезпечення: освітня програма, навчальний план, робочий навчальний план, ін. навчальні матеріали, робочі програми практик, методичні рекомендації тощо.	
	Інформаційний пакет спеціальності	
	Бібліотека: - ознайомлення з правилами користування бібліотекою, використання онлайн-ресурсів та баз даних; - інформаційне забезпечення студентів, які працюють над проектами та курсовими роботами; - консультування працівниками бібліотеки.	
	Навчальні ресурси: - довгострокові і короткострокові позики книг, доступ до онлайн-ресурсів, міжбібліотечні позики, відеотека; - продовження терміну позики та бронювання книг онлайн; - доступ до електронних журналів; - доступ до електронних бібліотечних ресурсів світу; - доступ до електронного навчального середовища Moodle; - технологічне і матеріально-технічне забезпечення освітнього процесу.	
	Академічна підтримка - консультації з вибору програми, окремих вибіркових дисциплін, проектування індивідуальних навчальних траєкторій.	
	Персональне консультування.	
М	Працевлаштування та продовження освіти	
1	Працевлаштування	Фахівець має право обіймати такі посади згідно з чинною редакцією Національного класифікатора України КЛАСИФІКАТОР ПРОФЕСІЙ ДК 003:2010 із змінами, затвердженими наказом Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 4 березня 2016 року № 394 (зміни, затверджені наказом Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 4 березня 2016 року № 394, набувають чинності з 1 березня 2016 року), а саме: 2331 Вчитель загальноосвітнього навчального закладу 33 Фахівець в галузі освіти 334 Інші фахівці в галузі освіти 3340 Викладач початкових спеціалізованих мистецьких навчальних закладів 34 Інші фахівці 3476 Керівник аматорського колективу (за видами мистецтв) 3479 Інші фахівці у сфері культури та мистецтва і може займати первинні посади: вчитель загальноосвітньої школи,

		керівник гуртка, студії; методист позашкільного закладу, педагог-організатор. Сферою працевлаштування є установи та заклади, підпорядковані Міністерству освіти і науки України і Міністерству культури України: середні навчальні заклади різних форм власності, позашкільні навчальні заклади, реабілітаційні центри, заклади культури, які опікуються проблемами мистецької освіти та культури.
2	Продовження освіти	Навчання за програмами: 7 рівня НРК, другого циклу FQ-EHEA та 7 рівня EQF-LLL
N	Механізм внутрішнього забезпечення якості вищої освіти	
<p>Моніторинг та оцінювання якості викладання, навчання, системи оцінювання навчальних досягнень, навчальних планів та освітніх стандартів.</p> <p>анкетування студентів щодо якості викладання навчальних дисциплін; щорічні звіти з моніторингу (включаючи огляди навчальних досягнень студентів); періодичне оновлення освітньої програми; програма підвищення кваліфікації професорсько-викладацького складу; щорічне рейтингове оцінювання професорсько-викладацького складу; періодичні аудиторські перевірки університету Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти; постійний моніторинг прогресу студентів; перевірка процесу проведення підсумкового контролю спеціальними комісіями; моніторинг статистики працевлаштування випускників; забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом (розклади занять, консультацій графіки виконання курсових, ІНДЗ, модульних контролів, розклади екзаменів, практик, атестації, взірці нормативних документів, бланків заяв тощо); забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації; забезпечення системи запобігання та виявлення академічного плагіату в наукових працях працівників вищих навчальних закладів і здобувачів вищої освіти, а також ін. процедури і заходи.</p>		
<p>Комісії, відповідальні за моніторинг та оцінювання якості навчання:</p> <p>Комісія науково-методичної ради інституту з питань якості освітнього процесу; Постійна комісія Вченої ради університету з моніторингу якості надання освітніх послуг; Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти</p>		
<p>Забезпечення зворотнього зв'язку студентів щодо якості викладання та їх навчального досвіду</p> <ul style="list-style-type: none"> - опитування студентів щодо оцінки рівня якості викладання навчальних дисциплін ОП перед проведенням конкурсного заміщення вакантних посад професорсько-викладацького складу; - оцінювання якості викладання навчальних дисциплін студентами; - опитування здобувачів вищої освіти і випускників щодо якості програми; - неформальні зустрічі та соціальні контакти зі студентами; - участь студентів у проектуванні і перегляді змісту освітньої програми; - представники студентства входять до складу вченої ради факультету й університету, через які мають можливість впливати на всі рішення в університеті. 		
<p>Пріоритети підвищення кваліфікації викладацького складу</p> <p>використання результатів наукових досліджень у навчальному процесі; стажування за кордоном та співпраця із зарубіжними вищими навчальними закладами; система рейтингового оцінювання професорсько-викладацького складу; участь у міжнародних методичних і наукових семінарах, конференціях, симпозіумах; висвітлення наукових і методичних результатів та досягнень у фахових міжнародних наукометричних виданнях; навчання в аспірантурі та докторантурі; відповідність рівня кваліфікації кандидатів на посади викладачів посадовим вимогам; установлення мінімальних вимог до наукових здобутків кандидатів на посади викладачів; наставництво молодих викладачів та викладачів-стажерів.</p>		

<p>Р</p>	<p>Індикатори якості освітньої програми</p> <ul style="list-style-type: none"> - відгуки і пропозиції від здобувачів і випускників вищої освіти щодо якості змісту та викладання навчальних дисциплін; - рівень сформованості професійних компетенцій і важливих якостей особистості; - відгуки і пропозиції від працедавців; - перевірка на плагіат кваліфікаційних робіт; - індекс працевлаштування випускників; - участь у міжнародних програмах підготовки.
	<p>При створенні цієї програми були використані такі :</p> <p>Закон України «Про вищу освіту» та інші нормативно-правові документи України в галузі вищої освіти;</p> <p>Міжнародні документи, освітні програми закордонних вузів;</p> <p>Розроблення освітніх програм : метод, рекомендації Академії педагогічних наук України / В. М. Захарченко, В. І. Луговий, Ю. М. Рашкевич, Ж. В. Таланова ; за ред. В. Г. Кременя. - К. : ДП «НВЦ «Пріоритети», 2014. - 108 с.;</p> <p>Концепція і стратегія розвитку ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»</p>

Гарант освітньої програми

Б.М. Тимків

